

Nr 209.

Av herr **Gustafsson, Per**, om åtgärder i syfte att göra vissa handlingar i vattenrättsmål lättare tillgängliga.

Den domstolsorganisation, som gäller för processen i vattenmål, karakteriseras väsentligen däraf, att underrätten utgöres av specialdomstolar, vattendomstolarna. Dessa vattendomstolar äro för närvarande fem till antalet. Deras domkretsar äro följaktligen av betydande omfattning. För stora delar av befolkningen inom vattendomsagorna är avståndet till domsagokansliet avsevärt. Särskilt är detta förhållandet i fråga om Söderbygdens vattendomstol, vars domsområde till största delen utgöres av våra sydligaste landskap men vars domsagokansli är beläget i Stockholm.

Med hänsyn till nu anförda förhållanden har i vattenlagen meddelats föreskrifter därom, att vissa handlingar i vattenmål skola för dem, som önska taga del däraf, finnas tillgängliga å viss för parterna välbelägen plats hos tjänsteman, kommunal befattningshavare eller pålitlig enskild person eller, där saken angår företag, som berör två eller flera län eller eljest ett vidsträckt område, å flera dylika ställen. De personer, som utsetts att sålunda mottaga handlingar, benämnas aktförvarare. De handlingar, vilka det åligger vattendomaren att översända till aktförvarare, äro i ansökningsmål ett exemplar av ansökningshandlingarna jämte kungörelse om målet, avskrift av erinringar, ett exemplar av påminnelser, utlåtande, som avgives av undersökningsförrättare, samt avskrift av vattendomstolens utslag. Vidare stora kallelser och andra meddelanden till parterna, om de icke röra endast sökanden eller särskilt tillställas dem, till vilka de äro riktade, hållas tillgängliga hos aktförvararen. I ansökningsmål, däri kungörelse utfärdats, skola, om sökanden fullföljer talan mot vattendomstolens utslag, av honom vid vattenöverdomstolen företedda inlagor och handlingar, varav enligt lag avskrifter skola bifogas, hållas parterna tillhanda hos aktförvararen. Vid kommunikation av sökandens besvär i ansökningsmål tillställas besvärshandlingarna aktförvararen. Motsvarande bestämmelser gälla i fråga om mål, som dragits under högsta domstolens prövning. Då besvär hos vattendomstol anföres över syneförrättning, skall ett exemplar av besvärshandlingarna, inkommande förklaringar och påminnelser m. m. hållas tillgängligt hos den eller de personer, som utsetts att mottaga förrättningshandlingarna.

Genom nu omförmälda bestämmelser har man velat undanröja den olägenhet för allmänheten, som ligger däri, att vattendomstolens kansli är avlägset beläget. Såsom allmänt omdöme torde ock kunna sägas, att detta

system fungerat på ett tillfredsställande sätt. Emellertid har erfarenheten visat, att det för ortsbefolkningen är av vikt att jämväl vissa andra handlingar och underrättelser meddelas aktförvararen än de förut omnämnda. Det är ej tillfyllest, att endast de handlingar, som ingivas under den förberedande skriftväxlingen, tillställas aktförvararen. Det är av lika stort behov påkallat, att jämväl avskrift av de handlingar, som ingivas vid de muntliga rättsförhandlingarna, finnas tillgängliga hos denne. Härvidlag må särskilt framhållas den omständigheten, att, enligt föreskrift i vattenlagen, i målet ingiven handling ej må i vattendomstolens protokoll intagas utan där allenast anmärkas. För vederbörande part torde det med nuvarande teknik ej föranleda vare sig kostnad eller besvär att bifoga ytterligare ett exemplar av ingivna handlingar.

Vidare har det visat sig vara en brist, att underrättelse ej skall lämnas aktförvararen, när vad erlægges eller därom att vad ej erlagts. För att erhålla kännedom om, huruvida ett mål vunnit laga kraft, måste man nu vända sig till vattendomstolens kansli. För domstolen skulle det emellertid vara en enkel sak att lämna meddelande härom till aktförvararen. På samma sätt borde också underrättelse översändas från vattenöverdomstolen om missnöjesanmälan.

På grund av vad jag sålunda anført, får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, det täcktes Kungl. Maj:t låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till de ändringar i vattenlagen, som må finnas erforderliga för tillgodoseende av omförmälda önskemål.

Stockholm den 21 januari 1928.

Per Gustafsson.